

EPIGRAM jako literární žánr

Video: [Havlíčkovy epigramy](#)

Zadání: Zaposlouchej se do epigramů z videa a přemýšlej, jak bys epigramy rozdělil/a do skupin a jak bys skupiny pojmenoval/a. Poté si přečti epigramy a rozděl je do následujících skupin: **Církví, Králi, Vlasti, Múzám a Světu.**

Epigram je drobná, často satirická báseň, která stručně vyjadřuje úsudek v určitém životním jevu.

Havlíček dlouho hledal správný způsob jak vyjádřit stručně a trefně své názory. Už za svého působení v Moskvě si vybral satirický epigram. V Rusku vzniklo jádro sbírky, kterou Havlíček po návratu do Čech doplnil a uspořádal pod názvem Epigramy. Soubor epigramů z let 1843-45 rozdělil do pěti dílů. Věnoval je církvi, králi, vlasti, múzám a světu.

VELMI MNOHÝM ČESKÝM BÁSNÍKŮM

Věčná vaše píseň: "Jaká slast milovati českou vlast!" - Má-li však mít z vaší lásky zisku, nedávejte písně své do tisku.

LENOŠ A ŘVI

Lenoš a řvi,
dají mzdu dví!
Pracuj a kuš,
hubu suš!

ETYMOLOGICKÝ

Odkud vzalo - zkusím žáky
jméno Rakous počátek? -
"Od *raků*, neb oni taky
chodí pořád nazpátek."

Sám Karel Havlíček Borovský popisuje epigramy takto:
„jsou jako malinké nádoby, do kterých vztek svůj nalívám, aby mi srdce nežral“

OTEC A MATKA

Bůh, náš otec, pro chování
deset nám dal příkázání,
ale církev, naše máť,
zkrátila je v jedno: "Plat'!"

ORIGINÁLNOST

Není nad původnost!
Každý po ní touží:
lidé chodí přes most,
to já půjdu louží.

DEMOKRATICKÝ

Nechod', Vašku, s pány na led:
mnohý příklad máme,
že pán sklouzne a sedlák si
za něj nohu zláme.

VERBA DOCENT, EXEMPLA TRAHUNT

*"Co sám nerad, nečiň jinému!"
žáku pravil kantor kdesi,
třepaje ho za pačesy.*

EVANGELIUM SOPHISTICUM

Ateistou buď, toť víra jistá,
Pán Bůh sám je také ateista.

MŮJ VLASTNÍ EPIGRAM

Zadání: Vytvoř vlastní EPIGRAM. Nezapomeň, že epigram musí být satirický a úderný. Měl by ostře reagovat na nějaké aktuální téma. Epigram bude minimálně čtyřverší a bude napsán ve vázaném verši. Měl by mít název a můžeš připsat i jméno autora.

Epigramy psal také Jiří Žáček

Tichý dialog o satire

Čtenář:

Vždyť je to jen samá hříčka!

Honěná – a žádný hon.

Kam se hrabeš na Havlíčka!

Autor:

Mám snad skončit jako on?

Autor: Jitka Fojtíková

Toto dílo je licencováno pod licencí Creative Commons [CC BY-NC 4.0].

Licenční podmínky navštivte na adrese [<https://creativecommons.org/choose/?lang=cs>].